

Despre formarea profesională (V): Integrarea proiectului profesional în misiune

Într-un parcurs profesional, formarea permite să menținem direcția spre scopul supranatural, să ingerăm diferitele aspecte ale vieții încât axa profesională să nu fie exclusivă și să rămână deschisă schimbării, dacă un bine mai mare este în joc.

05.05.2023

Viața oricărei ființe umane, inclusiv și viața profesională, este o călătorie făcută din etape, din intersecții, din viraje, din urcări și coborâșuri, din scopuri, din victorii și frustrări. Viața lui Cristos a fost și ea un drum: a trecut prin etapele creșterii, de la copilărie la maturitate, a călătorit fizic prin Țara Sfântă și, începând cu momentul întrupării sale la Nazaret, a început o lungă călătorie de urcare către Ierusalim pentru Paște.

În viața noastră cotidiană, Isus merge alături de noi într-un mod misterios, cum a făcut-o cu discipolii săi pe drumul spre Emmaus ^[1]. Ne însoțește în munca noastră și încercăm să-L descoperim în persoanele cu care interacționăm prin profesia noastră. Formarea spirituală, doctrinară, umană,

apostolică și profesională pe care o primim ne ajută să păstrăm vie această dorință de a-L întâlni pe Cristos și s-o realizăm. Și când nu știm pe ce drum să mergem sau ce decizie să luăm, ne vedem ca Toma, apelând la Cristos: „Doamne, nu știm unde mergi, cum putem cunoaște calea?” Isus îi spune: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” [2].

Intersecțiile profesionale

A parcurge drumul propriei existențe ca creștini înseamnă a ști că ceea ce integrează toate alegerile noastre, rutele și proiectele noastre este scopul: a participa la intimitatea divină și a-i însoți pe alții pentru a o descoperi, iar „calea cea bună este Isus” [3], ne spune papa Francisc. Acest scop integrează toate alegerile noastre, itinerariile noastre. El ne cheamă, ne ghidează, ne susține și ne însoțește prin dispersia aparentă a

activităților și responsabilităților noastre zilnice.

În ciuda dorinței de a trăi cu fidelitate chemarea noastră de a sfinți realitățile pământești, nu avem mereu o viziune clară asupra deciziei profesionale care facilitează cel mai bine această sarcină, mai ales atunci când afectează alte aspecte la fel de importante din viața noastră. Este bine să accept mutarea într-o altă țară, sau va fi dăunător pentru copiii mei? Este bine să începem o afacere împreună, soț și soție, sau va fi negativ pentru relația noastră? Ar fi mai bine să continui să studiez pentru a avea mai multe opțiuni profesionale, sau este mai bine să mă căsătoresc tânăr? Ar fi mai bine să îmi reduc programul de muncă sau să mă mut într-un alt oraș dintr-o necesitate apostolică, sau, în acest moment, îmi pun în pericol viitorul profesional? Ar trebui să accept acest nou post de lucru, care permite un

domeniu de acțiune mai larg, sau în adâncul meu mă motivează o ambiție deșartă sau dorința de a scăpa de alte responsabilități? Și în fiecare întrebare răsună un „Doamne, ce vrei de la mine? Care este calea cea bună? Cum pot integra mai bine căsătoria și munca, paternitatea și munca, apostolatul și munca, disponibilitatea și munca...? Unde mă aștepți?”.

Răspunsul concret va depinde de circumstanțe, dar întotdeauna există câteva principii clare care luminează alegerea: prioritatea persoanelor față de lucruri, a realității față de idei, a întregului față de parte, a binelui spiritual față de cel material.

Dialogul cu cei implicați și sfaturile celor care cunosc situația familială, mediul profesional sau caracteristicile noastre personale și care vor binele tuturor părților ne pot ajuta, de asemenea. Și, oricum, să ne întoarcem privirea către Isus,

„calea cea bună”, în rugăciune, deoarece „în acea liniște este posibil să discernem, în lumina Duhului, căile de sfințenie pe care Domnul ni le propune” ^[4].

O călătorie însoțită

Pe calea profesională nu mergem niciodată singuri. O parcurgem întotdeauna alături de cei cu care avem relații și legături: familia, prietenii, colegii. Mergem, în mod special, alături de cei pentru care ne-am dedicat viitorul: soțul sau soția, copiii și, pentru cei care au vocația de a face parte din Opus Dei, ceilalți membri ai familiei acestei lucrări, precum și cei căror acțiunea lor evanghelică se adresează. Aceștia au devenit parte din propria noastră identitate și misiune.

„Oricine lucrează și are o familie trebuie să se străduiască să echilibreze cele două sfere, atât bărbații cât și femeile, și să se bazeze

pe ajutorul lui Dumnezeu pentru a sfîni circumstanțele lor obișnuite” ^[5]. În anumite profesii, prezența în familie poate fi mai instabilă – ne putem gândi la un șofer de camion, o stewardesă sau un pescar în larg – și este nevoie de un angajament deosebit de creativ și comun.

Alteori, în drumul nostru, este necesar să încetinim ritmul sau să recalculăm traseul, atunci când cei care ne însoțesc au nevoie de acest lucru. Poate presupune o renunțare dureroasă. Înțelepciunea populară ne amintește că cei care merg singuri ajung mai repede, dar cei care merg însoțiți ajung mai departe. În contextul actual, în care proiectarea profesională pare uneori să fie singura busolă pentru a ne orienta, singura axă în jurul căreia luăm decizii, pentru a reface atunci când este necesar harta propriei existențe, trebuie să actualizăm frecvent sensul misiunii, să ne amintim valoarea

legăturilor noastre, să punem inima în celelalte comori vitale pe care le avem, să riscăm încrezându-ne în Dumnezeu și în ceilalți și nu doar în siguranța de a controla totul. „Totul poate fi acceptat și integrat ca parte a propriei existențe în această lume și este încorporat în drumul de sfințire”, ^[6], subliniază papa Francisc.

Altă dată, obstacole, scurtături sau noi posibilități neprevăzute apar pe calea profesională. Metafora călătoriei, drumului, ne vorbește despre timp, de răbdare, de efort, de opriri și a-l parcurge cere un simț și o intenționalitate care implică libertatea personală, inițiativa, riscul. Dar este bine să ne reamintim de asemenea că Dumnezeu, ca la Emmaus, este cel ce ne întâlnește prin aceste noutăți, și că providența sa ne ghidează și ne susține.

Proiectul profesional, ca și drumul, este întotdeauna o cale deschisă,

pentru că nu este individualist, este înrădăcinat în realitate și se deschide spre surprizele lui Dumnezeu. Toți am experimentat că ceea ce părea o pierdere deschide adesea poarta unei câștiguri mai mari. În același timp, este important ca proiectul nostru să fie ambițios, pentru că obiectivul este măreț: așezarea lui Cristos în vârful tuturor activităților umane ^[7]. De aceea privirea și ascultarea lui Isus sunt esențiale: poate că, la un moment dat, El ne încurajează să facem calea întoarsă, ca cei doi discipoli, atunci când în alte momente, el ne trimite în larg, ca pe Apostoli.

Să ne ridicăm privirea

Vocația și misiunea sunt inseparabile în noi, așa cum sunt în Isus Cristos. Misiunea noastră face parte din identitatea noastră și ne definește. Suntem pentru Dumnezeu și pentru suflete; viața noastră este un

serviciu. Putem spune, la fel ca El, „pentru aceasta m-am născut și pentru aceasta am venit în lume” ^[8].

Avem nevoie de o inimă deschisă, disponibilă și mare, pentru a îndeplini ceea ce prelatul Opus Dei sintetizează astfel: „Noi suntem chemați să contribuim, într-un spirit de inițiativă și spontaneitate, la îmbunătățirea lumii și a culturii de astăzi, pentru ca ele să se deschidă planurilor lui Dumnezeu pentru umanitate: *cogitationes cordis eius*, proiectele inimii tale, care se transmit din generație în generație” ^[9]. Sfântul Josemaría explică acest lucru astfel: „Să ne dăm întreaga viață Domnului nostru Dumnezeu, lucrând cu perfecțiune, fiecare în domeniul său profesional și în starea sa, fără a uita că trebuie să avem un singur ideal în toate lucrările noastre: așezarea lui Isus în vârful tuturor activităților umane” ^[10].

Această misiune pătrunde toate domeniile vieții umane: familia, munca, prietenii, odihna, boala etc. Și se extinde și asupra fiecărui moment al biografiei proprii și al alegerilor pe care le facem. Așezarea lui Cristos în centrul propriei vieți și al tuturor activităților înseamnă, de asemenea, a-L pune în centrul proiectului profesional: El este lumina care ne permite să ne orientăm pe acest drum și să facem alegerile corecte în fiecare moment.

Așa a explicat-o Papa Benedict al XVI-lea într-o vigilie de Paște: „Cristos desparte lumina de întuneric. În El recunoaștem adevărul și minciuna, ce este lumină și ce este întuneric. Cu El, în noi răsare lumina adevărului și începem să înțelegem. Când Isus a văzut mulțimile care veniseră să-L asculte și care așteptau de la El o îndrumare, i s-a făcut milă de ele pentru că erau ca oile fără păstor (cf. Mc 6,34). În mijlocul curentelor

contradictorii ale vremii Sale, nu știau încotro să meargă. Câtă compasiune trebuie să simtă și pentru timpurile noastre în fața tuturor discursurilor mari, care ascund, de fapt, o mare confuzie. Unde trebuie să mergem? Care sunt valorile pe care trebuie să le urmăm? Care sunt valorile pe care le putem învăța tinerilor, fără să le impunem reguli care poate nu vor rezista sau să le cerem ceva ce nu ar trebui să le cerem? El este lumina” ^[11].

Să ne integrăm, spre a merge mai departe

Viața profesională de astăzi este caracterizată de un dinamism mare. Trebuie să detectăm și să înțelegem în mod continuu nevoile din jurul nostru, nu doar pentru a face față cerințelor schimbătoare ale lumii muncii, ci și pentru a ne îmbunătăți serviciul adus prin profesia pe care o practicăm.

Trebuie să ținem cont de faptul că iubirea, care dă viață și energie muncii, este de asemenea dinamică: ea crește, se dezvoltă, se îmbunătățește continuu, împingând persoana însăși într-o mișcare ascendentă, mult dincolo de cunoștințele teoretice și tehnice. Acest dinamism al iubirii aduce liniște atunci când ne confruntăm cu epuizare și dificultăți. De asemenea, ajută la găsirea unității dincolo de conflicte, pentru că privirea iubirii este integratoare și caută binele.

O dedicare profesională animată de caritate nu este doar un simplu curriculum vitae. Formarea pe care o dobândim prin însăși experiența profesională sfințită se reflectă în noi. Ne îmbogățește ca persoane, ne face să creștem în cunoștințe și abilități, ne oferă o experiență a umanității, ne ajută să abordăm lucruri foarte diferite cu flexibilitate, ne face mai reflexivi și mai decizi. Iar

acest lucru, la rândul său, ne ajută să ne ocupăm mai bine de familie, să lărgim cercul de prieteni, să realizăm o misiune de evanghelizare mai profundă, ne lărgeste inima și viziunea, pentru a le identifica cu Cristos. O dedicare exigentă și entuziastă față de profesie, trăită cu pasiunea serviciului și a misiunii, nu este incompatibilă cu o atitudine de disponibilitate și deschidere față de alte nevoi, ba dimpotrivă, facilitează o disponibilitate mai completă. După cum subliniază prelatul Opus Dei, disponibilitatea „își arată plenitudinea atunci când ne gândim la talentele pe care Dumnezeu ni le-a dăruit pentru a le pune în slujba misiunii apostolice; ne avansăm, ne oferim cu inițiativă. De aceea, disponibilitatea nu este imobilitate, ci dorința constantă de a merge în ritmul lui Dumnezeu” ^[12].

Împlinirea personală nu se reduce doar la împlinirea profesională și nu

depinde exclusiv de aceasta; profesia (oricare ar fi ea) face parte din această împlinire, dar nu o epuizează, deoarece de multe ori schimbăm ocupația sau profesia. Cei care urmează o formare profesională pot reveni la universitate după câțiva ani; cei care își pierd locul de muncă se orientează către un alt sector; cei care se plictisesc de o muncă monotonă pot transforma un hobby într-o nouă sursă de venit; cei care își întrerup activitatea profesională din motive familiale sau apostolice, se întorc în profesie dintr-o perspectivă nouă.

Ceea ce rămâne constant este simțul profesional, profesionalismul, în îndeplinirea sarcinii pe care o avem în fiecare moment. Unele trăsături ale acestei atitudini sunt, de exemplu, „atenția la detalii, fără a pierde din vedere ansamblul, conștientizarea modului în care munca noastră influențează munca

altora, cultivarea relațiilor legate de muncă, disponibilitatea și generozitatea de a-i forma pe alții, astfel încât ei să progreseze dincolo de noi, contribuirea la rezolvarea problemelor comune, punerea ultimelor pietre” ^[13] ___.

Vocația profesională se integrează astfel într-un proiect de viață mai larg, în vocația pe care fiecare persoană o primește de la Dumnezeu, care este *lumină pentru a vedea și forță pentru a dori* ^[14] ___, în fața situațiilor cotidiene. Această lumină și această forță, hrănite prin rugăciune și formare, ne ajută să punem sarcina profesională în locul ei corect, să discernem, să dorim și să alegem ce este mai bun. Astfel, încercăm să evităm mediocritatea și conformismul, care pot apărea din confortul unui salariu garantat; sau dedicarea excesivă care transformă munca într-un loc de evadare, în care nu se mai ține cont de realitățile

acasă, unde nu mai contează ora
întoarcerii acasă; sau reducerea
profesiei la un proiect individualist
în care îți dezvolti propria
personalitate în izolare față de
ceilalți.

Căile lui Dumnezeu

Este destul de frecvent în viața
multor persoane ca, din motive
personale, familiale sau sociale, să
renunțe la profesia lor pentru a se
dedica altor sarcini. Cu alte cuvinte,
este viața care ne ghidează în
determinarea profesiei noastre, și nu
atât studiile făcute sau formarea
dobândită. În astfel de cazuri,
pregătirea profesională acumulată
este pusă în slujba noii sarcini
profesionale, unde se dezvoltă
propria misiune, așa cum au făcut-o
apostolii chemați pe țărmurile mării
din Galileea, cărora le-a spus Cristos:
„Voi face din voi pescari de oameni”

[15]

Aşa cum explica Sfântul Josemaría: „Vocația profesională este ceva care se concretizează de-a lungul vieții: nu de puține ori, cel care a început niște studii descoperă mai târziu că este mai bine pregătit pentru alte sarcini și se dedică lor; sau ajunge să se specializeze într-un domeniu diferit de cel pe care l-a avut în vedere inițial; sau găsește, deja în plină desfășurare a profesiei alese, un nou loc de muncă ce îi permite să îmbunătățească poziția socială a celor dragi sau să contribuie mai eficient la binele comunității; ori se vede nevoit, din motive de sănătate, să schimbe mediul și ocupația” ^[16].

Nu doar materialitatea a ceea ce facem dă sens și valoare muncii noastre, ci legătura acesteia cu binele uman și spiritual al persoanei care muncește și al celor cu care se află în contact în acest timp ^[17]. Acest lucru ne ajută să înțelegem că caritatea este ceea ce dă măsura corectă a

sensului și valorii dedicării la muncă. „Este esențial să înțelegem și să trăim disponibilitatea deplină ca pe o libertate, în sensul că nu avem nicio altă legătură decât iubirea (adică, să nu fim legați în mod necesar de un loc de muncă, de un loc de rezidență etc., dar fără a renunța la a fi bine înrădăcinați acolo unde ne aflăm). Ceea ce ne face liberi nu sunt circumstanțele exterioare, ci iubirea pe care o purtăm în inimile noastre”

[18]

—.

Această misiune apostolică pe care Domnul ne-a încredințat-o, de a diviniza toate căile pământului, ne face lumină pentru ceilalți, în special prin și din munca noastră. „Să poți recunoaște care este acel cuvânt, acel mesaj al lui Isus pe care Dumnezeu vrea să-l transmită lumii prin viața ta! Lasă-te transformat, lasă-te reînnoit de Duhul Sfânt pentru ca acest lucru să fie posibil și astfel misiunea ta prețioasă să nu fie

compromisă. Domnul o va împlini chiar și în mijlocul greșelilor tale și al momentelor dificile, atâta timp cât nu abandonezi calea iubirii și rămâi mereu deschis la acțiunea sa supranaturală care purifică și luminează” ^[19] ___.

[1] Cf. Lc 24,13-35.

[2] In 14,5-6.

[3] Papa Francisc, Omilie în casa Sf. Marta, 3 mai 2016.

[4] Papa Francisc, *Gaudete et exsultate*, nr. 150.

[5] Paula Hermida, *Cristianos en la sociedad del siglo XXI. Entrevista a Fernando Ocariz*, Cristiandad, Madrid 2020, p. 47-48.

[6] Papa Francisc, *Gaudete et exultate*, nr. 26.

[7] Cf. Sfântul Josemaría, *Scrisoare nr. 6*, nr. 12c.

[8] Cf. In 18,37. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 14 feb. 2017, nr. 8.

[9] Sfântul Josemaría, *Scrisoare 15-X-1948*, nr. 41, în E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010, p. 428.

[10] Cf. *Forja*, nr. 678.

[11] Papa Benedict al XVI-lea, Omilie din Vigilia pascală, 11-IV-2009.

[12] Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28 oct 2020, nr. 11.

[13] Ana Marta González, „Mundo y condición humana en san Josemaría Escrivá. Claves cristianas para una

filosofía de las ciencias sociales”, în *Romana* nr. 65, iulie-decembrie 2017.

[14] Cf. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28 oct 2020, nr. 2.

[15] Mc 1,17.

[16] Cf. Sfântul Josemaría, *Scrisoare 15-X-1948*, nr.33; E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaría*, III, Rialp, Madrid 2010, p.180.

[17] Cf. Sfântul Josemaría, *Scrisoare 29-VII-1965*, nr. 13.

[18] Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28 oct 2020, nr. 11.

[19] Papa Francisc, *Gaudete et exultate*, nr. 24.

Alba Canet y Susana López

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/
formare-profesionala-v-integrarea-
proiectului-profesional-in-misiune/](https://opusdei.org/ro-ro/article/formare-profesionala-v-integrarea-proiectului-profesional-in-misiune/)
(26.03.2025)